

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2024 ජූලි

යෝජිත උත්තර

(303) මූල්‍ය පාලනයන් සහ විගණනය (FCA)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540 , පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.
දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2024 ජූලි

(303) මූල්‍ය පාලනයන් සහ විගණනය

යෝජිත පිළිතුරු

(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 01 - ව්‍යාපාරික පරිසරය සහ පාලන ආකෘතිමය රාමුව

1. මූල්‍ය විගණනයක් මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් සපයයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වැරදි හෝ වංචාව හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශන වලින් තොර බව සහතික කරයි. මෙය කොටස් හිමියන් විසින් සාවද්‍ය තොරතුරු මත පදනම්ව තීරණ ගැනීමේ අවදානම අඩු කරන අතර කළමනාකරණයේ අවශ්‍යතා කොටස් හිමියන්ගේ අවශ්‍යතා සමඟ සමපාත කිරීමට උපකාරී වේ.
2. අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සමාගමේ යහපත සඳහා ක්‍රියා කරන බවත්, එමගින් මූලික භාරකාරීත්ව කාර්යභාරයක් ඉටු කරන බවත් සහතික කරගැනීම සඳහා කොටස්හිමියන් සඳහා අවශ්‍ය සහාය සපයන යාන්ත්‍රණයක් ලෙස විගණනය දැක්විය හැකිය.
3. විගණනයේ එක් ප්‍රධාන පරමාර්ථය වන්නේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්ගේ විශ්වාසය වැඩි දියුණු කිරීමයි.
4. සමාගමක මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විනිවිදභාවය සහ ගිණුම් කටයුතුභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විගණනය තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. විගණනයක් මගින් කොටස් හිමියන්ට සමාගමේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සහ මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ මතයක් ප්‍රකාශ කරයි.

(මුළු ලකුණු 05)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 2 - අවදානම් කළමනාකරණ ආකෘතිමය රාමුව

පහත සඳහන් ඕනෑම අවදානම් කළමනාකරණ මෙවලම් දෙකක් පැහැදිලි කිරීම සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

1. සයිබර් ආරක්ෂාව (Cyber Security)

ප්‍රහාර , හානි හෝ අනවසර ප්‍රවේශයන්ගෙන් ජාල, පරිගණක, වැඩසටහන් සහ දත්ත ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති තාක්ෂණයන්, ක්‍රියාවලීන් සහ භාවිතයන්ය.

2. කෘතිම බුද්ධිය (Artificial Intelligence)

එය මානව ක්‍රියාවලීන් ලෙස සලකනු ලබන චින්තනය, ඉගෙනීම සහ පුරෝකථනය වැනි දේ

පුළුල් කරන "සංජානන තාක්ෂණයක්" වන අතර ඒවා ජාලගත පරිගණක පද්ධති තුළ අන්තර්ගත කරයි.

3. මූලික අවදානම් දෘෂ්‍යාකරණ වැඩසටහන් (Basic Risk Visualization Programs)

සියලුම ප්‍රමාණවල සංවිධාන විසින් අවදානම් හඳුනා ගැනීම සහ වාර්තාකිරීම සඳහා බහුලව භාවිතා කරන Microsoft Excel, Powerpoint සහ Sharepoint වැනි මෙවලම් හරහා අවදානම් කළමනාකරණයේ පිරිවැය සරල කිරීම සහ අඩු කිරීම සිදු කරයි.

4. සමාජ මාධ්‍ය (Social Media)

වර්තමානයේ ව්‍යාපාර විසින් තොරතුරු තාක්ෂණය මත පදනම් වූ අවදානම් කළමනාකරණ මෙවලමක් ලෙස සමාජ මාධ්‍ය අධීක්ෂණය භාවිතා කරයි. එමගින් පාරිභෝගික සේවා සහ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ කාලෝචිත අවබෝධයක් ලබා ගනී. මෙම ක්ෂණික ප්‍රතිපෝෂණ ක්‍රමවේදයන් ගැටළු ඉක්මනින් විසඳීමට උපකාරී වන අතර අපේක්ෂිත කීර්තිනාම හානියන් වළක්වයි.

5. දත්ත ඒකාබද්ධ කිරීම් සහ විශ්ලේෂණ (Data Integration and Analytics)

ආයතන සතුව පවතින තොරතුරු තාක්ෂණය මත පදනම් වූ, ඉලෙක්ට්‍රොනික් දත්ත ගබඩා (EDW), විශාල දත්ත, සහ ව්‍යාපාරික බුද්ධිය (BI) වැනි අවදානම් දත්ත අඩංගු විශාල දත්ත සමුදායන් භාවිතයෙන් වැඩි වටිනාකමක් ලබා ගත හැක. මෙම දත්ත ඒකාබද්ධ කිරීම් සහ විශ්ලේෂණ මෙවලම් භාවිතයෙන් වේගවත්ව වංචා හඳුනා ගැනීම, තත්ය කාලීන මුදල් විගුද්ධිකරණය හඳුනා ගැනීම සහ මෙහෙයුම් අවදානම් පාලනය වැඩි දියුණු කිරීම මගින් අවදානම් කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කරයි.

6. දත්ත කැණීම (Data Mining)

දත්ත පතල්, තොරතුරු තාක්ෂණ මත පදනම් වූ අවදානම් කළමනාකරණ මෙවලමක් ලෙස යොදා ගනී. මෙය සංවිධානවල යන්ත්‍රෝපකරණ අසමත්වීම් පුරෝකථනය කිරීමට, වංචා හඳුනා ගැනීමට සහ ලාභ පුරෝකථනය කිරීමට යොදාගත හැකි වේ. අතීත දත්ත වල ඇති ප්‍රවණතා, වර්ගීකරණයන්, රටා සහ සබඳතා විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනාගත සිදුවීම් පිළිබඳ ඵලදායී අනාවැකි වලට ඵලභීය හැක.

7. විවෘත දත්ත (Open Data)

ඇතැම් දත්ත වලට සීමා රහිතව ප්‍රවේශ වීමට සහ භාවිතා කිරීමට ඉඩ සලසන විවෘත දත්ත, තොරතුරු තාක්ෂණ මත පදනම් වූ වටිනා අවදානම් කළමනාකරණ මෙවලමක් ලෙස සේවය කරයි. මෙමගින් වත්මන් ආර්ථික තත්වයන් සහ වෙළඳපල පිළිබඳ තත්ය කාලීන දත්ත බොහෝ සංවිධාන වලට පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි අතර, එමගින් දැනුවත් තීරණ ගැනීමට සහාය වේ.

(මුළු ලකුණු 05)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 03 - අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන්

(a)

COSO අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ ආකෘතිමය රාමුව අනුව, "මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීයත්වය" හි අරමුණ වන්නේ, කළමනාකරණය විසින් විශ්වාසදායක ලෙසත්, බොහෝ පරිශීලකයින්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලන පරිදිත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කරන බවට සහතික කිරීමයි. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාමාන්‍යයෙන් පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම (GAAP) සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් වැනි ස්ථාපිත ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සකස් කළ යුතු අතර, නිරවද්‍යතාවය සහ සාධාරණත්වය සහතික කළ යුතුය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන විශ්වසනීය විය යුතු වුවද, ආර්ථික තීරණ ගැනීම සඳහා පරිශීලකයින්ට අවශ්‍ය විය හැකි සියලු තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික නොවේ. ඒ වෙනුවට, මූල්‍ය ප්‍රකාශන සංගතතාවයකින් යුක්තව, නිවැරදි සහ නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලවන තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම පමණක් අපේක්ෂා කරයි.

(ලකුණු 03)

(b) පහත දැක්වෙන සංරචක දෙකක් සඳහන් කිරීම සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

1. පාලන පරිසරය
2. අවදානම් තක්සෙය කිරීම
3. පාලන පටිපාටි
4. තොරතුරු හා සන්නිවේදනය
5. සමීක්ෂණ පටිපාටි

(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 09 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයක් සඳහා විගණන තත්ත්ව පාලන අවශ්‍යතා

1. විගණන කාර්යභාරයෙහි ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම. අධීක්ෂණය යටතේ, එක් එක් කටයුතුවල ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කළ යුතුය.
2. විගණන කාර්යභාර කණ්ඩායමේ එක් එක් සාමාජිකයින්ගේ නිපුණතාව සහ හැකියාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඔවුන්ගේ වැඩ කටයුතු සිදු කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් තිබේද, ඔවුන්ට ලබාදුන් උපදෙස් තේරුම් ගෙන තිබේද සහ සැලසුම් කර ඇති පරිදි වැඩ කටයුතු සිදු කරන්නේද යන්න.
3. විගණන කාර්යභාරය සම්බන්ධයෙන් පැන නගින අවධානය යොමු විය යුතු කරුණු පරීක්ෂා කිරීම, ඒවායේ වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගැනීම සහ විගණනය සැලසුම් ප්‍රවේශය සුදුසු ලෙස වෙනස් කිරීම.
4. විගණන සාමාජිකයින් විසින් උපදේශනය හෝ සලකා බැලීම සඳහා අවශ්‍ය කරුණු හඳුනා ගැනීම.

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු :

පරිච්ඡේදය 03 - අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන්

(a)

පහත සඳහන් පාලන ක්‍රියාකාරකම් දෙකක් උදාහරණයක් සමඟ පැහැදිලි කිරීම සම්පූර්ණ ලකුණු ලබාගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

	පාලන ක්‍රියාකාරකම	පැහැදිලි කිරීම	උදාහරණ
1	රාජකාරි බෙදා වෙන් කිරීම	වංචා හෝ වැරදි මත ඇතිවන අවදානම අඩු කිරීම සඳහා විවිධ සේවකයින් අතර රාජකාරි බෙදා දීම.	<ul style="list-style-type: none"> • මුදල් හෝ වෙක්පත් ලබා ගැනීම, තැන්පතු සකස් කිරීම සහ තැන්පතු සැසඳීම සඳහා වූ වගකීම් වෙන් කිරීම. • සැපයුම්කරුවන් සඳහා ගෙවීමේ ක්‍රියාවලියේදී, ඉන්වොයිසි පරීක්ෂා කිරීම, ලෙජරයේ වාර්තා කිරීම සහ ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා වෙනම සේවකයින් යෙදවීම.
2	භෞතික පාලනයන්	අනවසර ප්‍රවේශයන් වැළැක්වීම හෝ සීමා කිරීම සඳහා යෙදවිය හැකි පාලනයන්	<ul style="list-style-type: none"> • අගුල්, ආරක්ෂක ලාංඡන, ජෛවමිතික ස්කෑනර් (Biometric Scanners) හෝ නිරීක්ෂණ කැමරා වැනි ප්‍රවේශ පාලනයන් භාවිතා කිරීම. • භෞතික වත්කම් නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා එලාම්, සිසිටිව් කැමරා සහ ආරක්ෂක නිලධාරීන් යෙදවීම වැනි ආරක්ෂක පියවර අනුගමනය කිරීම.
3	අවසර ලබා දීම සහ අනුමැතිය	ක්‍රියාවන් සිදු කිරීමට ප්‍රථම අනුමත කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • මිලදී ගැනීමේ ඇණවුම ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරු විසින් සැපයුම්කරු වෙත යැවීමට ප්‍රථම ප්‍රසම්පාදන විධායකවරයා අනුමත කරයි. • වට්ටම් හෝ විකුණුම් ප්‍රවර්ධනයන් ලබා දීම වැනි නිෂ්පාදන මිල ගණන් සඳහා වූ ඕනෑම ගැලපීමක් සඳහා අදාළ කළමනාකරු හෝ වෙනත් ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු විසින් අනුමැතිය ලබා දීම. • මුදල් ලේඛනයේ ආපසු ගෙවීම් හෝ

			<p>අවලංගු කරන ලද ගනුදෙනු සඳහා අධීක්ෂක අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> වැටුප් විෂමතා වලට තුඩු දිය හැකි අනවසර අතිකාල හෝ වැඩ මුර වැළැක්වීම සඳහා වෙළෙඳසැල් කළමනාකරු විසින් වැඩ මුර කාලසටහන් අනුමත කළ යුතුය.
4	කළමනාකරණ පාලනයන්	මෙම පාලනයන් සඳහා අධීක්ෂණය සහ සමාගම් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් සේවකයින්ව හැසිරිය යුතු ආකාරයේ රාමුවක් සැපයේ.	<ul style="list-style-type: none"> අයවැය පාලන කාර්ය සාධන සමාලෝචන සම්මත මෙහෙයුම් පටිපාටි (SOP) පිහිටුවීම
5	අධීක්ෂණ පාලනයන්	ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු එහි ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියා පටිපාටි සහ අරමුණු සමඟ අනුකූල බව සහතික කිරීම සඳහා සේවකයින්ගේ ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය කිරීම සහ මඟ පෙන්වීම සඳහා වූ අභ්‍යන්තර පාලනයන්.	<ul style="list-style-type: none"> සමාගමේ ප්‍රමිතීන්ට අනුව නිෂ්පාදන නිසි ලෙස රාක්ක කිරීම, කල් ඉකුත්වීමේ දිනයන් අධීක්ෂණය කිරීම, තොග මට්ටම් පවත්වා ගැනීම වැනි තොග ගබඩා කිරීම සහ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ කටයුතු අදාළ දෙපාර්තමේන්තු කළමනාකරුවන් විසින් අධීක්ෂණය කිරීම. සේවකයින්ගේ පැමිණීම, ඔවුන්ගේ කාලානුරූපීභාවය සහ සේවා මුර වලදී පවරා ඇති කාර්යයන් පිළිපැදීම අධීක්ෂකවරුන් විසින් නිරීක්ෂණය කිරීම. වෙළෙඳසැල් කළමනාකරු හෝ ඒ ඒ දෙපාර්තමේන්තු කළමනාකරුවන් විසින් නිෂ්පාදන නිසි ලෙස රාක්ක කිරීම, නිෂ්පාදන මිල නියම කිරීම, ගබඩා පිරිසිදුව පවත්වා ගැනීම වැනි දෛනික මෙහෙයුම් කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීම සහ අදාළ කාර්යයන් සමාගමේ ප්‍රමිතීන්ට අනුව සිදුවන බව සහතික කිරීම.

6	ආයතනික පාලනයන්	සංවිධානයේ එක් එක් තනතුරේ කළමනාකරුවන් සඳහා වාර්තාකරණ වගකීම්, අධිකාරිය සහ වගකීම බෙදීම වැනි සංවිධාන ව්‍යුහයමය පාලනයන් සපයනු ලැබේ.	<ul style="list-style-type: none"> එක් එක් තනතුර සඳහා පිහිටුවන ලද භූමිකාවන් සහ වගකීම් සහිත පැහැදිලි සංවිධාන ව්‍යුහයක්. ගබඩා කළමනාකරුවන්, දෙපාර්තමේන්තු කළමනාකරුවන්, මුදල් අයකැමිවරුන්, තොග ලිපිකරුවන් සහ පාරිභෝගික සේවා නියෝජිතයින් සඳහා සුවිශේෂී භූමිකාවන් ඇත. සුපිරි වෙළඳසැල් දාමය තුළ වූ සියලුම වෙළඳසැල් සඳහා ප්‍රමිතගත ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි සංවර්ධනය කර බලාත්මක කිරීම. තොග කළමනාකරණය, පාරිභෝගික සේවා, සේවක හැසිරීම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා මාර්ගෝපදේශ මේවාට ඇතුළත් වේ.
7	අංක ගණකමය හා ගිණුම්කරණ පාලනයන්	නිවැරදි හා සත්‍ය ගනුදෙනු සිදු කිරීම සහ වාර්තා කිරීම පරීක්ෂා කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> සැසඳීම හරස් පරීක්ෂා කිරීම - ගණනය කරන ලද මුළු මුදල සමඟ තනි ප්‍රමාණවල එකතුව හරස් පරීක්ෂා කිරීමෙන් එකතුව සත්‍යාපනය කිරීම ශේෂ පිරික්සුම් සකස් කිරීම පාලන ගිණුම්
8	පිරිස් පාලනයන්	සේවකයින් තෝරා ගැනීමේදී ඔවුන්ගේ සුදුසුකම් හැකියාවන්, නිපුණත්වය සහ පුහුණුව කෙරෙහිද අවධානය යොමු කළ යුතුය.	<ul style="list-style-type: none"> නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍ර වලට හැකියාවක් පවතින සහ දක්ෂ සේවකයින් බඳවා ගැනීම සහතික කිරීම.

(ලකුණු 05)

(b)

පහත සඳහන් හේතු නිසා අභ්‍යන්තර පාලනයන් පැවතීම, විගණකවරයාට කිසි විටෙකත් වංචා සහ වැරදි මත ඇතිවන විගණන අවදානම සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කළ නොහැක.

1. අභ්‍යන්තර පාලනයේ කාර්යක්ෂමතාව සංවිධානයේ අවදානම් පිළිබඳ දැනුවත් භාවය මත රඳා පවතී. අවදානම් පාලනය පිළිබඳ ඵලදායී නායකත්වයක් ලබා දීමට අධ්‍යක්ෂකවරුන් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය අපොහොසත් වුවහොත්, අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය අපේක්ෂිත ආකාරයෙන් ඵලදායී නොවනු ඇත.

2. අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගින් මෙහෙයුම් අවදානම් අඩු කළ හැකි නමුත් මෙහෙයුම් බිඳවැටීම් සහ වැරදි වළක්වා ගත නොහැක.
3. අභ්‍යන්තර පාලනයන් පැවතීම නොසලකා සිදුවන මානුෂීය දෝෂ වැලැක්විය නොහැක.
4. අභ්‍යන්තර පාලනයන් නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගත නොහැකි වීම.
5. මෙහෙයුම් අවදානම් වෙනස් වන්නේ ව්‍යාපාර පරිසරයේ නිරන්තර වෙනස්කම් සහ වර්ධනයන් ඇති බැවිනි. මෙම වෙනස්කම් නව අභ්‍යන්තර අවදානම් (මෙන්ම නව බාහිර අවදානම්) නිර්මාණය කරයි. නව අවදානම් සමඟ කටයුතු කිරීම සඳහා දැනට පවතින අභ්‍යන්තර පාලනයන් ප්‍රමාණවත් නොවනු ඇත.
6. අභ්‍යන්තර පාලනයන් සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පිරිවැය දැරීමට සිදු වේ. ඇතැම් විට අභ්‍යන්තර පාලනයකින් ලැබෙන අතිරේක ප්‍රතිලාභ පාලනයේ පිරිවැය සාධාරණීකරණය නොකරයි.
7. පාලනයක් අභිබවා යාමට සේවකයින් දෙදෙනෙකු හෝ වැඩි ගණනක් හවුල් විය හැකිය. විශේෂයෙන්ම, අදාළ රාජකාරිය සිදුකරන පිරිසක් එකතුවීමෙන් රාජකාරී බෙදා වෙන් කිරීම් නොසලකා වැඩ කටයුතු කළ හැකිය. දුස්සන්ධානය සිදු කිරීම.
8. පාලනය අභිබවා යාම සඳහා කළමනාකාරිත්වයට ඔවුන්ගේ බලය භාවිතා කළ හැකිය /කළමනාකරනය පාලනයන් අභිබවා කටයුතු කිරීම.

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජනා පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 03 - අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන්

	(a) දුර්වලතා	(b) යෝජනා
1	සියලුම ගෙවීම් ගිණුම් සභායක විසින් සිදුකරන අතර සුළු මුදල් අග්‍රිමයද පවත්වාගෙන යයි.	පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු ගෙවීම් සහ සුළු මුදල් ගෙවීම් හැසිරවිය යුතුය. (රාජකාරී වෙන් කිරීම)
2	සියලු මුදල් එකතු කිරීම් බැංකු ගත නොවේ. සමාගමේ එදිනෙදා වියදම් සඳහා දිනකට රුපියල් 10,000 ක මුදලක් තබා ගැනීමෙන් පසු ඉතිරිය දවස අවසානයේදී දෛනිකව මුදල් අයකැම් විසින් බැංකුගත කරයි.	මුළු දෛනික මුදල් එකතුව දවස අවසානයේ බැංකුගත කළ යුතු අතර සුළු මුදල් අයකැම්වරයා සියලු දෛනික ගෙවීම් හැසිරවිය යුතුය.
3	අතිකාල ගෙවීම් ගණනය කර නිසි අවසරයකින් තොරව ගිණුම් විධායකයෙකු විසින් එක් එක් සේවකයාගේ බැංකු ගිණුමට ගිණුම්ගත කරනු ලැබේ.	අතිකාල ගණනය කිරීම ඉහළ බලධාරීන් විසින් සමාලෝචනය කර අනුමත කළ යුතු අතර බැංකු තැන්පතු වෙන් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු විසින් සිදු කළ යුතුය.
4	අස්ථානගත වූ හෝ ද්විත්ව ලෙස සටහන් වූ	විකුණුම් ඉන්වොයිසි වල අනුක්‍රමික

	විකුණුම් ඉන්වොයිසි විස්තර හේතුවෙන් පියවීමේදී නිරන්තරයෙන් මතබේද හට ගනී. මෙය වාර්තා කිරීමේ ගැටළු / අඩුපාඩු ඇති බව පෙන්වුම් කරයි.	අනුපිළිවෙල පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සුදුසු යෙදුම්/ පාලනයන් ස්ථාපිත කළ යුතුය.
5	ගිණුම් සහයක විසින් නිසි අවසරයකින් තොරව ණයගැති ප්‍රකාශන පිළියෙළ කරයි.	ගිණුම් විධායකය කාර්යබහුල වූ විටවෙන් විධායකවරයෙකුට ණයගැති ලෙජරය වෙත ප්‍රවේශ වීමට ඉඩ දිය යුතු අතර සියලු වෙනස් කිරීම් සඳහා නිසි ලෙස අනුමැතිය ලබා දිය යුතුය.
6	භෞතික තොග ශේෂ සහ පද්ධතියේ තොග වාර්තා අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් තිබීම.	ස්වාධීන පාර්ශවයක් විසින් භෞතික තොග ශේෂ පද්ධති තොග වාර්තා සමඟ නිතර පරීක්ෂා කළ යුතුය.
7	සමහරක් තොග දත්ත ප්‍රධාන ලිපිගොනුවෙන් මකා දමා ඇත.	තොග පද්ධතියේ ඕනෑම වෙනස් කිරීමක් මුරපද යෙදවීම සහ ඉහළ මට්ටමේ බලධාරීන් අනුමැතිය යෙදවීම තුළින් ආරක්ෂා කළ යුතුය.
8	තොග පද්ධතිය ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව සේවකයින්ට පෙර කිසිදු පුහුණුවක් ලබා දී නොමැත.	පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ නිසි පුහුණුවක් ලබා දිය යුතුය.
	(ලකුණු 03)	(ලකුණු 03)

(c)

SRI LANKA

පහත සඳහන් කරුණු වලින් තොරවැ තාක්ෂණ පොදු පාලනයන් දෙකක් හඳුනා ගැනීම සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

පොදු පාලනයන්	උදාහරණ
පරිගණක යෙදුම් සංවර්ධනය	<ul style="list-style-type: none"> පද්ධති නිර්මාණය, වැඩසටහන් ගත කිරීම සහ ලේඛනගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් සම්මතයන් ඇති කිරීම. පරිගණක පරිශීලකයින් සහ කළමනාකාරීත්වය විසින් නව යෙදවුම් අනුමත කිරීම නව යෙදවුම් නිර්මාණය සඳහා වගකීම දරන පුද්ගලයින් එම පද්ධති පරීක්ෂා කිරීමට වගකීමට නොබැඳෙන පරිදි රාජකාරි බෙදා වෙන් කිරීම සඳහා සේවකයින් පුහුණු කිරීම සහ එම පටිපාටි පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් ලියවිලි (අත්පොත්) තිබෙන බව තහවුරු කර ගැනීම.
වැඩසටහන්වලට වෙනස්කම්	<ul style="list-style-type: none"> රාජකාරි බෙදා වෙන් කිරීම.

<p>වැළැක්වීම හෝ හෙළිදරව් කර ගැනීම.</p>	<ul style="list-style-type: none"> පරිගණක වැඩසටහන්වලට වෙනත් සේවකයින්ට ප්‍රවේශ වීම සීමා වන ලෙස පද්ධති මුරපද (Password) මඟින් ආරක්ෂා කර තිබීම. අගුල් දමන දොරවල් හරහා මධ්‍යම පරිගණකය වලට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම. මෘදුකාංග වල වෛරස් පරීක්ෂා කිරීම. ප්‍රති-වයිරස් මෘදුකාංග භාවිතය සහ අනුමත නොකරන ලද වැඩසටහන් හෝ ගොනු භාවිතා කිරීම වැළැක්වීමේ ප්‍රතිපත්තිය. වැඩසටහන් උපස්ථ පිටපත් (back-up copies) ලබා ගැනීම සහ ඒවා වෙනත් ස්ථානයක ගබඩා කිරීම.
<p>වැඩසටහන් වෙනස් කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම ලේඛනගත කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> ඕනෑම මෘදුකාංගයකට සිදුකරන වෙනස්කම් පිළිබඳව පූර්ණ සොදිසි කිරීමේ පටිපාටි පැවතීම. වෙනස්කම් ලේඛනගත කිරීමට අදාළ ලියකියවිලි ප්‍රමිතීන්. පරිගණක භාවිතා කරන්නන් සහ කළමනාකාරිත්වය විසින් වෙනස්කම් අනුමත කිරීම. වැඩසටහන භාවිතා කිරීම පිළිබඳව සේවකයින් පුහුණු කිරීම.
<p>දත්ත ගොනු වල අනවසර සංශෝධන වැළැක්වීමට පාලන</p>	<ul style="list-style-type: none"> දුරස්ථ පර්යන්ත වල භෞතික ආරක්ෂාව අනුමත පුද්ගලයින්ට පමණක් ප්‍රවේශය ලබා දීම. ආයර්වෝල් (firewalls) මුරපද වැනි භාවිතා කරන්නන් හඳුනා ගැනීමේ පාලනයන් දත්ත සංකේතනය
<p>මෙහෙයුම් කටයුතු වල අඛණ්ඩතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පාලනයන්</p>	<ul style="list-style-type: none"> වැඩසටහන් සහ දත්ත ගොනු වල අතිරේක පිටපත් වෙනත් ස්ථානයක ගබඩා කිරීම. ගිනි හා වෙනත් උවදුරු වලින් උපකරණ ආරක්ෂා කිරීම. විකල්ප බල ශක්ති මූලාශ්‍ර ආපදාවලින් මිදීමේ පටිපාටි (Disaster Recovery Procedures) ස්ථාපිත කිරීම. back-up පහසුකම් ලබා ගැනීම - නඩත්තු ගිවිසුම් සහ රක්ෂණ ආවරණ.

(ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 10)

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 08 - ආචාරධර්ම අවශ්‍යතා

(a)

1. විගණක ලෙස පත්වීම භාරගැනීමට අවශ්‍ය වෘත්තීය සුදුසුකම් සහතික කිරීම: ඔවුන් නුසුදුස්සෙකු විය හැකිද යන්න සලකා බැලීම.
2. පවතින සම්පත් ප්‍රමාණවත්ද යන්න සහතික කිරීම: ලබා ගත හැකි කාර්ය මණ්ඩලය සහ තාක්ෂණික විශේෂඥ දැනුම සලකා බැලීම.
3. තෙවන පාර්ශවයකගෙන් විමසා දැන ගැනීම: අධ්‍යක්ෂකවරුන් පෞද්ගලිකව නොදන්නේ නම් ස්වාධීන විමසීම් ලබා ගැනීම.
4. දැනට සිටින විගණකවරුන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීම: නව විගණකවරුන් දැනගත යුතු විගණක වෙනස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ හේතු/තත්වයන් තිබේදැයි විමසීම, (ආචාර ධර්ම පද්ධතියේ අවශ්‍යතාවයකි)
5. විගණනය භාර ගැනීම ස්වාධීනත්වය ඇතුළු මූලික අවාර්යධර්ම වලට අනුකූල වීමට කිසියම් තර්ජනයක් ඇති කරයිද යන්න තීරණය කිරීම.
6. තර්ජනවල බලපෑම ඇගයීමට ලක් කිරීම සහ ඒවා තුරන් කිරීම හෝ පිළිගත හැකි මට්ටමට අඩු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වූ විට ආරක්ෂණ ක්‍රම යොදාගැනීම. **(ලකුණු 04)**

(b)

1. **කීට්ටු සහ පෞද්ගලික සබඳතා මත සුහදශීලී වීමේ තර්ජනය (Familiarity Threat)**
 විගණකවරයාගේ සම්පතම පවුලේ සාමාජිකයෙකු සේවාදායකයාගේ තත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි තනතුරක් දරනු අයෙකු වූ විට ස්වාධීනත්වයට තර්ජන නිර්මාණය වේ. විගණන කාර්යභාර කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකුට සේවාදායකයාගේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ නිලධාරියෙකු තම සමීප හෝ ආසන්නතම පවුලේ සාමාජිකයෙකු වූ විට සුහදශීලී වීමේ තර්ජනයක් නිර්මාණය වේ. එබැවින් පෙරේරා ස්වාධීන නොවන අතර අදාළ සේවාදායකයාගේ විගණන කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකු නොවිය යුතුය.
2. **ව්‍යාපාරික සබඳතා නිසාවෙන් ඇතිවන ස්වයං ඇල්ම මත තර්ජනය (Self-interest Threat)**
 විගණන කණ්ඩායම් සාමාජිකයෙකුට විගණන සේවාදායකයෙකු සමඟ සමීප ව්‍යාපාරික සබඳතාවක් ඇත. එය ස්වාධීනත්වයට තර්ජනයකි. එබැවින් සිල්වා ස්වාධීන නොවන අතර අදාළ සේවාදායකයාගේ විගණන කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකු නොවිය යුතුය.
3. **ණය සහ ඇපකරය මත හට ගැනෙන ස්වයං ඇල්ම මත තර්ජනය (Self-interest Threat)**
 සාමාන්‍ය ණය දීමේ ක්‍රියා පටිපාටි, නියමයන් සහ කොන්දේසි යටතේ ණය ලබා නොදුනහොත් ස්වයං ඇල්ම මත තර්ජනයක් නිර්මාණය වනු ඇත. ණය මුදල සමාගමට ප්‍රමාණාත්මක බව මෙම දී ඇති තොරතුරු මගින් පෙන්නුම් කරයි. එබැවින්, සුදුසු ආරක්ෂණ පිළිවෙතක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(ලකුණු 06) (මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුරු:

පරිච්ඡේදය 04 සහ 05

සහතික වීමේ කාර්යභාරයක මූලිකාංග		
1	පාර්ශව තුනක සම්බන්ධතාවය (Three-party Relationship)	පාර්ශව තුන වන්නේ; <ul style="list-style-type: none"> තොරතුරු ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අපේක්ෂිත පරිශීලකයින් (Intended Users) ගණකාධිවරයා (පරිච්ඡේදයේ යෙදෙන්නා) (Practitioner - වෘත්තිකයා) තොරතුරු ලබා දෙන පුද්ගලයා (වගකිවයුතු පාර්ශවය) (Responsible Party) /වගකීමට බැඳෙන පාර්ශවය
2	විෂය කරුණ (Subject Matter)	මෙය ඇගයීමට ලක්වන දත්තයන්ය. ඒවා වගකිව යුතු පාර්ශ්වයක් විසින් පිළියෙළ කරනු ලබයි. ඒවා විවිධ ආකෘති වලින් විය හැකිය. එනම් මූල්‍ය හෝ මූල්‍ය නොවන කාර්ය සාධනය, ක්‍රියාවහෝ හැසිරීමක් විය හැකිය.
3	උචිත නිර්ණායකයන් (Suitability Criteria)	මතයකට එළඹීම සඳහා විෂය කරුණ, යම් නිර්ණායක වලට අනුව ඇගයීමට හෝ මැනීමට ලක් කෙරේ. මෙම නිර්ණායක විෂය කරුණු වල ස්වභාවය අනුව තීරණය කෙරේ.
4	සාක්ෂි (Evidence)	අපේක්ෂිත සහතික වීමේ මට්ටම තහවුරු කිරීම පිණිස ප්‍රමාණාත්මක සහ යෝග්‍ය සාක්ෂි එක් රැස් කර ගත යුතුය.
5	සහතිකවීමේ වාර්තාව (Assurance Report)	පරිච්ඡේදයේ යෙදෙන්නා තම නිගමනය හෝ මතය, සහතිකවීමේ වාර්තාවක් මගින්, අපේක්ෂිත ප්‍රයෝජන ගන්නාට ලබා දෙයි.

(ලකුණු 06)

(b)

පහත දැක්වෙන කොන්දේසි හතරක් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

සේවයේ යෙදවීමේ ලිපියක (Engagement Letter) නියමයන් වෙනස් කිරීමට හෝ පවතින නියමයන් පිළිබඳ ආයතනයට මතක් කිරීම සුදුසු බවට පහත සාධක පෙන්වා දිය හැක.

- සේවාදායක විසින් විගණනයේ අරමුණ සහ විෂය පථය වැරදි ලෙස අවබෝධ කොට ඇතැයි හැඟෙන ඕනෑම අවස්ථාවක්
- විගණන කාර්යය සම්බන්ධ කිසියම් සංශෝධන හෝ විශේෂ කොන්දේසි ඇති විම.
- ආයතනයේ නිමිකාරිත්වයේ හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වයේ මෑතකාලීන ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්වීමක්
- ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය හෝ ප්‍රමාණයේ ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්වීමක්
- නෛතික හෝ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයන්ගේ වෙනස්වීමක්
- මූල්‍ය වාර්තාකරණ රාමුවේ වෙනස්වීමක්
- අනෙකුත් වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවල සිදුවන වෙනස්වීමක්

(ලකුණු 04)

(c)

පහත සඳහන් කරුණු පහක් දැක්වීම සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

1. වංචා හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාවද්‍ය ලෙස පිළියෙල කිරීමේ අවදානම පිළිබඳව කළමනාකාරිත්වයේ තක්සේරුව
2. වංචා අවදානම හඳුනා ගැනීම සහ ඒවාට ප්රතිචාර දැක්වීම සඳහා කළමනාකාරිත්වයේ ක්‍රියාමාර්ග
3. මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකවරයාගේ වගකීම් පිළිබඳව, විගණකවරයා කළමනාකරණය සමඟ සන්නිවේදනය කළ යුතුය.
4. විගණකවරයා විසින් සැලසුම් කළ විෂය පථය සහ විගණනයේ කාලසීමාව පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් කළමනාකාරිත්වය සමඟ සන්නිවේදනය කළ යුතුය. නමුත් සම්පූර්ණයෙන් සාකච්ඡා නොකල යුතුය.
5. විගණකවරයා විසින් විගණනයෙන් සොයාගත් සැලකිය යුතු කරුණු සහ විගණනයෙන් පැන නගින වෙනත් කරුණු සන්නිවේදනය කළ යුතුය.
6. කළමනාකරණ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තෝරාගැනීම සහ යෙදවීම යොග්‍යද යන්න විගණක විසින් ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය.
7. SPLC සහ Rose PLC සඳහා විගණකවරයාගේ ස්වාධීනත්වය තක්සේරු කිරීම
8. අභ්‍යන්තර පාලනයන්හි හඳුනාගත් අඩුපාඩු විගණක විසින් සන්නිවේදනය කළ යුතුය
9. ගැලපීම හෝ හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය සියලුම පසුකාලීන සිදුවීම් ගලපා හෝ අනාවරණය කර ඇති බවට විගණක සහතික විය යුතුය.
10. අනුකූල නොවීම ඇතුළු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බලපෑ හැකි නීති, රෙගුලාසි සහ කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම්වල අංගයන් විගණක විසින් ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය.

(ලකුණු 05)

(d) පහත සඳහන් හේතු හතරක් දැක්වීම සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් වේ.

- විගණනයේදී ප්‍රමාණාත්මක බවේ තක්සේරුව පහත කරුණු නිසා විගණකවරයාට වැදගත් වේ.
- ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශන අවදානම හඳුනාගැනීමට සහ තක්සේරු කිරීමට.
- වැඩිදුර විගණන පටිපාටිවල ස්වභාවය, කාලය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමට.
- විගණන කාර්යක්ෂමතාවය සහ සඵලතාවය සඳහා අවශ්‍ය විගණන කටයුතු ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමට.
- සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රමාණාත්මක අයිතම සඳහා පමණක් අදාළ වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ගේ අදාළත්වය තීරණය කිරීමට.
- විගණනයේදී නිවැරදි නොකළ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇගයීමට.
- විකරණය කළ මතයකට තුඩු දිය හැකි සාවද්‍ය ප්‍රකාශන කුමන මට්ටමේදැයි තක්සේරු කිරීමට.

(ලකුණු 04)

(e)

නිවැරදි නොකළ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් තනි තනිව හෝ සමස්ථයක් ලෙස ගත් කල ප්‍රමාණාත්මකද යන්න විගණක විසින් තීරණය කළ යුතුය. මෙහිදී, විගණක විසින් සාවද්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රමාණය සහ ස්වභාවය සහ අදාළ ගනුදෙනු පන්ති, ගිණුම් ශේෂයන් හෝ හෙළිදරව් කිරීම් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පූර්ව කාල පරිච්ඡේදවලට අදාළ නිවැරදි නොකළ සාවද්‍ය ප්‍රකාශනවල බලපෑම සලකා බැලිය යුතුය.

විගණනයේදී හඳුනාගත් සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අප ඇගයීමට ලක් කරන විට,

පද්ධති මගින් ජනනය කරන ලද තොග වාර්තාව සහ භෞතික තොග ආගණන වාර්තාව අතර රු. 997,000/- වෙනස ප්‍රධාන වශයෙන් සමාගමේ ලාභයට බලපායි. පද්ධති අගය භෞතික අගයට වඩා වැඩි වන අතර පද්ධති අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ සම්බන්ධ වී ඇත. එබැවින් සමාගමේ ලාභය රු. 997,000/- කින් අධිතක්සේරු වී ඇත. නමුත් තනිව ගත් කල එය ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් නොවේ.

විකුණුම් ඉන්වොයිසි වල නියැදි පරීක්ෂාවේදී ඉන්වොයිසි 07 ක විශේෂිත බව අතර, ඒවායේ අගය රු. 334,000/- කි. මෙය තනිව ගත් කල ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් නොවේ.

ක්ෂය අනුපාත වැරදි ලෙස යොදා ගැනීමක් නිරීක්ෂණය වී ඇති අතර කළමණාකාරිත්වය විසින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීමට එකඟ වී ඇත. ඒ හේතුවෙන්, පෙර වර්ෂයට අදාළ රු. 367,000/- සහ ප්‍රවර්ථන වර්ෂයට අදාළ රු.24,000/- වත්මන් හිමිකම වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ ආරම්භක ශේෂයටත්ව, ප්‍රවර්ථන වර්ෂයේ ලාභ හා අලාභ ගිණුමටත් පිළිවෙලින් අය කෙරේ.

සමාගමේ ප්‍රමාණාත්මක මට්ටම රු. 1,250,000/- ක් වන අතර, ඉහත කරුණුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, තොග වෙනස සහ විකුණුම් ඉන්වොයිසිවල වෙනස හේතුවෙන් SPLC හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා රුපියල් 1,331,000/- (රු. 997,000/- + රු. 334,000/-) ක ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් ඇති කර ඇත.

විගණක විසින් නිවැරදි නොකළ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් සහ ඒවා ඒකාබද්ධව විගණක වාර්තාවේ මතයට ඇති කළ හැකි බලපෑම පාලනයට වගකිව යුතු අය සමඟ සන්නිවේදනය කළ යුතුය.

එබැවින් විගණක විසින් සාවද්‍ය ප්‍රකාශ නිවැරදි කරන ලෙස කළමනාකාරිත්වයෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතුය. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අදාළ ගැලපීම් සහ හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කිරීමට කළමනාකාරිත්වය එකඟ වුවද, සිදු කරන ලද ගැලපීම් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වල යෝග්‍යතාවය සහතික කිරීම සඳහා විගණකවරයාට වැඩිදුර විගණන ක්‍රියා පටිපාටි සිදු කිරීමට සිදුවේ.

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 25)

9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජනා පිළිතුරු :

පරිච්ඡේදය 05, 06 සහ 07

(a)

- **ණය මුදල සම්බන්ධයෙන් බැංකුවෙන් සෘජුවම තහවුරු කිරීමක් ලබා ගැනීම:**
බැංකුව බාහිර පාර්ශවයකි. විගණකවරයාට සෘජුවම තහවුරු කිරීම ලැබී ඇත. ආයතනයෙන් පිටත බාහිර මූලාශ්‍රවලින් ලබාගත් විට විගණන සාක්ෂි වඩාත් විශ්වාසදායක වේ. විගණකවරයා විසින් සෘජුවම ලබා ගන්නා වැඩිදුර සාක්ෂි වඩාත් විශ්වාසදායකය, එබැවින් ණය තහවුරු කිරීමේ භාහිර සනාථ කිරීමේ ලිපිය විශ්වසනීයත්වය ඉහළය.
- **ප්‍රාග්ධන වියදම් පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වයේ නියෝජනය:**
කළමනාකාරිත්වය නියෝජන ලිපිය සකස් කරයි. එය අභ්‍යන්තරව ජනනය කරන ලද ලියවිල්ලකි. එබැවින් එය ලිඛිත සහ අත්සන් කරන ලද ලියවිල්ලක් වුවද, සාක්ෂිවල විශ්වසනීයත්වය සාපේක්ෂව අඩුය.
- **ආරක්ෂක නිලධාරියාගේ ලබා ගත් වාචික තහවුරු කිරීම:**
ආරක්ෂක නිලධාරියාගේ වාචික තහවුරු කිරීමේ විශ්වසනීයත්වය සාපේක්ෂව අඩුය.

(ලකුණු 06)

(b)

ණය මුදලෙහි හිඟ ශේෂය සෘජුවම තහවුරු කරන ලෙස රංගනය වෙතින් ඉල්ලා ඇත. කෙසේ වෙතත්, විගණකවරයා විසින් සෘජුවම ලබා ගන්නා විගණන සාක්ෂි ආයතනය අභ්‍යන්තර මූලාශ්‍ර ලබාගත් සාක්ෂි වලට වඩා විශ්වාසදායකය.

ඒ අනුව, හිඟ ණය ශේෂය සඳහා තහවුරු කිරීමේ ලිපි විගණකවරයා විසින් සෘජුවම කැඳවිය යුතු අතර විගණකවරයා විසින් විගණකවරයාගේ ලිපිනයට පමණක් තහවුරු කිරීමේ ලිපි එවන ලෙස බැංකුවෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතුය. පිළිතුරක් නොමැති නම් විගණක විසින් ක්‍රියාවලිය පසු විපරම් කළ යුතු අතර විගණක විසින් අමතර තහවුරු කිරීමේ ඉල්ලීම් යැවිය යුතුය. එසේ නොමැති නම් විකල්ප ක්‍රියාපටිපාටි සිදු කළ යුතුයි.

(ලකුණු 04)

(c)

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන වාර්තාකරණය

NW විසින් ඉහළ තාක්ෂණයෙන් යුත් ජනරේටරයක් ආනයනය කර, ඒ සඳහා අවසර ලබා ගැනීමට ගෙවූ රු. මිලියන 5ක විශේෂ ගෙවීමක් ප්‍රාග්ධනීකරණය කර ඇත. විගණකවරයා විසින් ඒ සඳහා අදාළ සාක්ෂි ඉල්ලා ඇති අතර NW කළමණාකාරීත්වය එම මුදල සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා බැංකු ප්‍රකාශය හැර වෙනත් වලංගු මූලාශ්‍ර ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, විගණකවරයා එම මුදල ලාභාලාභ ගිණුමට වියදමක් ලෙස අය කරන ලෙස යෝජනා කර ඇතත්, කළමණාකාරීත්වය විගණකගේ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. එබැවින් එය කළමණාකාරීත්වය සමඟ කැණු එකඟ නොවීමකි.

සමාගමේ ප්‍රමාණාත්මක මට්ටම 3,456,000ක් වන අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම එකඟ නොවීම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා ප්‍රමාණාත්මක ලෙස සැලකිය හැකිය.

ඉහත සාධක මත පදනම්ව විගණක විසින් තත්වගණනය කළ විගණන මතයක් ප්‍රකාශ කළ යුතුය. (ලකුණු 06)

(d)

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන වාර්තාකරණය

- සුවිශේෂී නඩු පැවරීම් හෝ නියාමන ක්‍රියාමාර්ගවල අනාගත ප්‍රතිඵලය සම්බන්ධ අවිනිශ්චිතතාවයන්.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන දිනය සහ විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය අතර සිදුවන සැලකිය යුතු පසුකාලීන සිදුවීම්.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත පාර්ශ්ව බලපෑමක් ඇති කළ හැකි නව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක් කලින් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හෝ අඛණ්ඩව බලපෑමක් කළ විශාල ව්‍යසනයක්

(ලකුණු 04)

(e)

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන වාර්තාකරණය

- NW හි ණය වාරික හයක් හිඟ වීම.
- NW ට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නියමිත වීම.
- අහිතකර මූල්‍ය අනුපාත.
- කිසිදු පත්කිරීමකින් තොරව කළමණාකාරීත්වයේ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු ඉල්ලා අස්වීම
- සමාගමේ අඛණ්ඩ මෙහෙයුම් පාඩුව

(ලකුණු 05) (මුළු ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)